

2017. október 5., csütörtök

P8_TA(2017)0385

Büntetés-végrehajtási rendszerek és körülmények

Az Európai Parlament 2017. október 5-i állásfoglalása a büntetés-végrehajtási rendszerekről és a börtönkörülményekről (2015/2062(INI))

(2018/C 346/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2., 6. és 7. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4., 19., 47., 48. és 49. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (EJEE) (3. cikk, 8. cikk), az EJEE-hez csatolt jegyzőkönyvekre és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatára, a kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzéséről szóló, 1987. évi európai egyezményre és az Európa Tanács kínzás megelőzésével foglalkozó bizottságának jelentéseire,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára (3. és 5. cikk), a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (7. cikk) és a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezményre,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-án, New Yorkban elfogadott ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának alábbiakról szóló általános megjegyzéseire: 10. sz. (2007) a gyermekjogokról a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatásban, 13. sz. (2011) a gyermek jogáról az erőszak minden formájától való szabadságra és 17. sz. (2013) a gyermeknek a pihenésre, a szabadidőre, a játékra, a szabadidős tevékenységekre, a kulturális életre és a művészetekre vonatkozó jogáról (31. cikk),
- tekintettel az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályaira, valamint az ENSZ Közgyűlése által elfogadott nyilatkozatokra és elvekre; tekintettel az ENSZ Közgyűlése által elfogadott, az ENSZ fiatalkorúakat illető igazságszolgáltatásra vonatkozó minimumszabályaira (pekingi szabályok); tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló iránymutatásaira; tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának ajánlásaira, nevezetesen az európai börtön szabályokról szóló CM/Rec (2006) 2. sz. ajánlásra, az előzetes letartóztatásról, végrehajtásának körülményeiről és a visszaéléssel szembeni biztosítéknyújtásról szóló CM/Rec (2006) 13. sz. ajánlásra, a szankciók vagy intézkedések hatálya alatt álló fiatalkorú elkövetőkre vonatkozó európai szabályokról szóló CM/Rec (2008) 11. sz. ajánlásra, az Európa Tanács pártfogó felügyelet szabályairól szóló CM/Rec (2010) 1. sz. ajánlásra, a közösségen belül alkalmazott szankciókra és intézkedésekre vonatkozó európai szabályokról szóló CM/Rec (2017) 3. sz. ajánlásra; tekintettel továbbá az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által elfogadott ajánlásokra,
- tekintettel az Európai Unióban tapasztalható rossz börtönkörülményekről szóló, 1996. január 18-i ⁽¹⁾, az európai uniós börtönkörülményekről: javításukról és az alternatív szankciókról szóló, 1998. december 17-i ⁽²⁾, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülés térségére vonatkozó többéves, 2010–2014 közötti programról (a stockholmi programról) szóló, 2009. november 25-i ⁽³⁾, valamint az Unión belüli börtönkörülményekről szóló, 2011. december 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL C 32., 1996.2.5., 102. o.

⁽²⁾ HL C 98., 1999.4.9., 299. o.

⁽³⁾ HL C 285. E, 2010.10.21., 12. o.

⁽⁴⁾ HL C 168. E, 2013.6.14., 82. o.

2017. október 5., csütörtök

- tekintettel az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatra ⁽¹⁾,
- tekintettel a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztéssel járó büntetéseket vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket előíró ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározatra ⁽²⁾ (fogvatartottak átszállítása),
- tekintettel a kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/947/IB tanácsi kerethatározatra ⁽³⁾ (próbaidő és a szabadságvesztés alternatívái),
- tekintettel a kölcsönös elismerés elvének az Európai Unió tagállamai közötti, az előzetes letartóztatás alternatívájaként felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról szóló, 2009. október 23-i 2009/829/IB tanácsi kerethatározatra ⁽⁴⁾ (igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat),
- tekintettel a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárési biztosítékokról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/800 európai parlamenti és tanácsi rendeletről ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége „A büntetőjogi őrizet és alternatívái: alapjogi szempontok az uniós belüli, határokon átnyúló átadási eljárásokban” című jelentésére,
- tekintettel a Bizottság „A kölcsönös bizalom megerősítése a jog érvényesülésén alapuló európai térségben – Zöld könyv az őrizetre vonatkozó uniós büntető igazságszolgáltatási jogszabályok alkalmazásáról” című, 2011. június 14-i zöld könyvére (COM(2011)0327),
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-404/15. és C-659/15. PPU sz. egyesített, Aranyosi Pál-, illetve Robert Căldăraru-ügyben hozott ítéletére,
- tekintettel az európai polgárok radikalizálódásának és terrorista szervezetek általi toborzásának megelőzéséről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, valamint a bebörtönzött erőszakos szélsőségesek kezeléséről és a börtönbeli erőszakos radikalizálódás megelőzéséről szóló UNODC kézikönyvre ⁽⁷⁾;
- tekintettel a fogvatartottak alapvető jogainak Európai Unióban történő megsértéséről szóló, 2011. február 14-i 0006/2011. számú írásbeli nyilatkozatra,
- tekintettel az Európa Tanács büntetés-végrehajtási kérdésekben hozott megállapodásaira, ajánlásaira és határozataira,
- tekintettel az Európa Tanács börtönök túlzásfoltosságáról szóló, 2016. szeptember 28-i fehér könyvére,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a külföldi fogvatartottakra vonatkozó, a tagállamoknak tett CM/Rec (2012) 12. sz. ajánlására, amelyet a Miniszteri Bizottság 2012. október 10-én fogadott el,

⁽¹⁾ HL L 190., 2002.7.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 327., 2008.12.5., 27. o.

⁽³⁾ HL L 337., 2008.12.16., 102. o.

⁽⁴⁾ HL L 294., 2009.11.11., 20. o.

⁽⁵⁾ HL L 132., 2016.5.21., 1. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0410

⁽⁷⁾ www.unodc.org/documents/brussels/News/2016.10_Handbook_on_VEPs.pdf

2017. október 5., csütörtök

- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a büntetés-végrehajtási személyzet európai etikai kódexéről szóló, a tagállamoknak tett CM/Rec (2012) 5. sz. ajánlására (amelyet a Miniszteri Bizottság 2012. április 12-én fogadott el),
 - tekintettel az Európa Tanács büntetés-végrehajtási és pártfogó felügyeleti szolgálatok számára kiadott, a radikalizálódásról és erőszakos szélsőségesről szóló kézikönyvére,
 - tekintettel az Európai Börtönfigyelő (European Prison Observatory (EPO)) „A nemzeti gyakorlatoktól az európai iránymutatásokig: érdekes kezdeményezések a börtönirányításban” (2013), és „A börtönkörülmények nemzeti ellenőrző szervei és az európai normák” (2015) című tanulmányaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A8-0251/2017),
- A. mivel 2014-ben az Európai Unióban több mint félmillió személyt tartottak fogva börtönökben, ideértve a jogerős büntetésüket töltő elítélteket és a bűncselekmény elkövetésével vádolt, előzetes letartóztatásban lévőket is;
- B. mivel a börtönkörülmények és a börtönök irányítása a tagállamok hatáskörébe tartozik, de az Uniónak szerepet kell vállalnia a fogvatartottak alapvető jogainak védelmében és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség megteremtésében; mivel az Unió feladata, hogy az európai területen valódi biztonsági kockázatot jelentő, közös problémákkal szemben alkalmazott bevált gyakorlatok cseréjét elősegítse a tagállamok között;
- C. mivel néhány tagállamban a börtönökbeli helyzet és a fogva tartás olykor méltatlan és embertelen körülményei rendkívül aggasztóak, amint az például az Európa Tanács kínzás megelőzésével foglalkozó bizottságának jelentéseiből is kitétnik;
- D. mivel a börtönök túlszűfoaltsága visszatérő probléma az Unióban, amint azt a tagállamok több mint harmada is elismeri, és amint azt a jelentések is igazolják, például az Európa Tanács 2017. március 14-én publikált, legfrissebb éves büntetés-végrehajtási statisztikája (SPACE); és mivel a túlszűfoaltságot az Emberi Jogok Európai Bírósága az EJE 3. cikke megsértésének minősítette;
- E. mivel a túlszűfoaltság a fogadó állambeli rossz börtönkörülményekkel kapcsolatos miatti aggályok miatt megakadályozza az elítélt személyek kiadatását vagy átszállítását; mivel bizonyos tagállamokban tovább romlik a helyzet, egyes börtönökben a tarthatatlanságig súlyosbodva;
- F. mivel a börtönök túlszűfoaltsága komolyan rontja a fogva tartás körülményeinek minőségét, elősegítheti a radikalizálódást, kedvezőtlen hatásai vannak a fogvatartottak egészségi állapotára és jóllétére, akadályozza társadalmi rehabilitációjukat, és hozzájárul ahhoz, hogy a büntetés-végrehajtási személyzet munkakörnyezete nem biztonságos, bonyolult és egészségtelen;
- G. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága a Hirst kontra Egyesült Királyság ügyben hozott 2005. október 6-i ítéletében kinyilvánította, hogy a fogvatartottak szavazati jogának általános és automatikus megvonása összeegyeztethetetlen a demokráciával; mivel 2011-ben a Lengyelországban bebörtönzött szavazóképes személyek 58,7%-a részt vett a parlamenti választásokon;
- H. mivel nincs összefüggés a büntetések súlyossága és a bűnözési ráta csökkenése között;
- I. mivel a fogva tartás különösen alkalmatlan helyzet bizonyos kiszolgáltatott személyek, például kiskorúak, időskorúak, várandós nők, valamint súlyos mentális vagy testi betegségben vagy zavarban szenvedők számára; mivel ők személyre szabott és állapotuknak megfelelő megközelítést igényelnek;

2017. október 5., csütörtök

- J. mivel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 37. cikke úgy rendelkezik, hogy a gyermekekkel szemben szabadságvesztés-büntetés kiszabása „csak végső eszközként legyen alkalmazható a lehető legrövidebb időtartammal”, és hogy a gyermekeket „el kell különíteni a felnőttektől, kivéve ha ez ellentétes a gyermek mindenképp fellelő érdekével”;
- K. mivel az Eurostat adatai szerint 2014-ben a teljes börtönnépesség több mint 20 %-át az előzetes letartóztatásban lévőkké tették ki;
- L. mivel az előzetes letartóztatás csak végső eszközként alkalmazandó; mivel a gyermekek nem tarthatók olyan létesítményben, amelyben negatív hatásoknak vannak kitéve; mivel mindig figyelembe kell venni a gyermek fejlődési szakaszának megfelelő sajátos igényeket;
- M. mivel a fogva tartást, beleértve az előzetes letartóztatást is, csak jogilag indokolt esetben kellene alkalmazni, és helyénvalóbb lenne elsősorban a szabadságvesztés alternatíváit – például a házi őrizetet vagy más intézkedést – alkalmazni olyan fogvatartottak esetében, akik nem jelentenek súlyos veszélyt a társadalomra, így biztosítva számukra a nyitott vagy ismerős környezetben maradási, ahol jobban hozzáférnek a szociális, egészségügyi és a visszaéléskezdést segítő szolgáltatásokhoz;
- N. mivel a fiatalok elkövetők elvileg mindig jogosultak alternatív őrizeti intézkedésekre az általuk elkövetett bűncselekménytől függetlenül;
- O. mivel az Európa Tanács 2015-re vonatkozó adatai szerint az európai börtönökben fogva tartottak 10,8 %-a külföldi – 2014-ben ez a szám 13,7 % volt –, akik leggyakrabban a szökés jelentős veszélye miatt vannak előzetes letartóztatásban;
- P. mivel a büntetés-végrehajtási személyzet a közösség nevében lát el fontos feladatokat, és olyan foglalkoztatási körülményeket kell számára biztosítani, amelyek megfelelnek képzettségének, és amelyek figyelembe veszik munkája megerőltető jellegét; mivel tevékenységének nehéz és kényes természetét figyelembe véve a büntetés-végrehajtási személyzet jobb alap- és továbbképzése, a célzott támogatás növelése, a bevált gyakorlatok megosztása, a megfelelő és biztonságos munkakörülmények, valamint az állomány növelése alapvetően fontos a jó börtönkörülmények biztosítása érdekében; mivel a továbbképzés elősegítené, hogy a büntetés-végrehajtási személyzet képes legyen fellépni az olyan új kihívásokkal szemben, mint a börtönbeli radikalizálódás;
- Q. mivel a motivált, elhivatott és tiszteletet kapó büntetés-végrehajtási személyzet az emberséges börtönkörülmények és ennél fogva a börtönirányítás javítását célzó fogva tartási elképzelések sikerének, a fogvatartottak társadalomba történő sikeres visszaéléskezdésének, valamint a radikalizálódás és a visszaeső bűnözés kockázata csökkentésének előfeltételét jelenti;
- R. mivel a fogvatartottak önkárosító és erőszakos viselkedését gyakran a börtönök túlszűfolttsága és a siralmas fogvatartási körülmények váltják ki; mivel ehhez hozzájárul az a tényező is, hogy a személyzet nem megfelelően képzett vagy nem rendelkezik megfelelő képesítéssel; mivel ezek a feszültség szintje számos börtönben különösen nehéz munkakörülményeket idéz elő a személyzet számára, és mindez az Európai Unió tagállamaiban több szervezett fellépéshez vezetett;
- S. mivel a hatékony büntetés-végrehajtási igazgatásnak megfelelő pénzeszközöket és személyzetet kell kapnia, hogy biztonsági és rehabilitációs megbízatását teljesíthesse;
- T. mivel a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalma egyetemes norma, amely felnőttekre és gyermekekre egyaránt alkalmazandó, és a fogvatartottak alapvető jogainak bármiféle – nem a szabadságvonás érdekében feltétlenül szükséges korlátozásokból adódó – megsértése az emberi méltóságot sérti;
- U. mivel az Unió-beli börtönökben elkövetett öngyilkosságok aránya aggasztóan magas;

2017. október 5., csütörtök

- V. mivel az Unió számos börtönében tapasztalható radikalizáció különös aggodalomra ad okot, ezért kiemelt figyelmet érdemel, és megfelelő eszközökkel kell kezelni, az emberi jogok és a nemzetközi kötelezettségek maradéktalan tiszteletben tartása mellett; mivel a jelenség terjedésében közrejátszhatnak az embertelen fogvatartási körülmények és a túlszűfolttság, ami erősítheti az erőszakos szélsőségeket toborzók befolyását;
- W. mivel az Unió az európai biztonsági stratégia keretében pénzeszközöket biztosított a börtönökben bekövetkező radikalizálódás kezelése céljából; mivel, tekintettel az európai biztonsági helyzetre, minden tagállamnak késedelem nélkül intézkedéseket kell foganatosítania a börtönökben történő radikalizálódás megelőzésére; mivel létfontosságú a bevált gyakorlatok európai szintű cseréjének megvalósítása;
- X. mivel a jelenlegi börtönrendszerek, létesítmények és a jelenleg börtönként használt épületek jelentős része számos európai országban a XIX. századból származik; mivel az ilyen épületek egy része már nem alkalmas a XXI. században történő használatra az alapvető emberi jogokat sértő siralmas körülmények miatt;
- Y. mivel a kutatások arra a következtetésre jutottak, hogy a képviselői demokrácia és a börtönökön belüli konstruktív párbeszéd fejlesztése kedvező volt a fogvatartottak, a személyzet és a szélesebb társadalom számára, és segíti a személyzet és a fogvatartottak közötti kapcsolatokat javítását;
1. nyugtalankodik bizonyos tagállamokban fennálló börtönkörülmények és számos európai börtön állapota miatt; felhívja a tagállamokat a fogva tartásra vonatkozó, nemzetközi jogi okmányokból eredő szabályok és az Európa Tanács normáinak betartására; emlékeztet arra, hogy a szabadságelvonás nem egyenlő a méltóság megvonásával; felkéri a tagállamokat, hogy a kínzás elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvében (OPCAT) foglaltaknak megfelelően fogadjanak el független büntetés-végrehajtási felügyeleti rendszert;
 2. felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg igazságszolgáltatási rendszereiket, és támogassák a bírák képzését;
 3. megerősíti, hogy a börtönkörülmények meghatározó elemei a bírósági határozatok kölcsönös elismerése elve alkalmazásának az Európai Unió szabadságon, biztonságon és jogi érvényesülésen alapuló térségében, amint azt a Bíróság az Aranyosi- és Căldăraru-ügyekben megerősítette; emlékeztet ugyanakkor a határozatok kölcsönös elismerése Európai Unióról szóló szerződésben rögzített elvének alapvető fontosságára;
 4. sajnálattal állapítja meg, hogy a börtönök túlszűfolttsága jellemző az európai börtönökre; riasztónak tartja az Európai Unió egyes tagállamaiban elért túlszűfolttsági rekordszinteket; kiemeli, hogy az Európa Tanács éves büntetés-végrehajtási statisztikájának legutóbbi, 2017. március 14-i kiadása szerint a fogvatartottak száma az európai büntetés-végrehajtási intézmények egyharmadában továbbra is meghaladja a rendelkezésre álló helyek számát; felhívja a tagállamokat, hogy kövessék az Európa Tanács börtönök túlszűfolttságáról szóló, 2016. szeptember 28-i fehér könyvének ajánlásait, valamint az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága börtönök túlszűfolttságával és a börtönképesség felduzzadásával kapcsolatos 1999. szeptember 30-i R (99) 22. sz. ajánlását;
 5. emlékeztet arra, hogy a tagállamok az országonként gyökeresen eltérő térbeli paraméterek alapján számítják ki a börtönök kapacitását és ebből adódóan a túlszűfolttság mértékét, ami megnehezíti, sőt lehetetlenné teszi az Unió szintjén történő összehasonlítást;
 6. sajnálattal állapítja meg, hogy a börtönök túlszűfolttsága sok esetben komoly következményekkel jár a személyzetre és a fogvatartottakra nézve, befolyásolva egészségüket, a rendelkezésre álló tevékenységeket, az orvosi és pszichológiai ellátást, valamint a fogvatartottak rehabilitációját és figyelemmel kísérését; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsanak ki nemzeti adatbázisokat a fogvatartottak börtönkörülményeinek valós idejű figyelemmel kísérése céljából, és biztosítsák a börtönképesség hatékony elosztását;
 7. hangsúlyozza, hogy a túlszűfolttság enyhítésére nem a börtönök kapacitásának növelése az egyetlen megoldás; kéri azonban a tagállamokat, hogy különítsenek el megfelelő forrásokat a börtönök átalakítására és modernizációjára, hogy előnyben részesüljenek a korlátozott számú fogvatartottat befogadó kisebb intézetek, biztosítsanak méltó fogvatartási körülményeket, alakítsanak ki közös tereket, amelyek megfelelnek a tevékenységek biztosítására és a szocializálásra

2017. október 5., csütörtök

vonatkozó célkitűzéseknek, ösztönözzék a rehabilitációt és a társadalomba történő visszailleszkedést, fejlesszék az oktatási létesítményeket, és biztosítsanak biztonságosabb környezetet a fogvatartottaknak és a személyzetnek egyaránt;

8. úgy ítéli meg, hogy a fogvatartottak és az általuk jelentett veszély szerint differenciált fogvatartási szabályok megfelelő megoldást jelentenek a visszaesés megelőzésére és a társadalomba történő visszailleszkedés elősegítésére; megismétli, hogy az újbóli beilleszkedést célzó intézkedéseket internalizálni kell, és a fogva tartás ideje alatt el kell kezdeni; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a börtönépesség elosztásának mérlegelésekor tartsák szem előtt az elkövetett bűncselekmény típusát, megelőzve, hogy azok, akiket rövid ideig tartanak fogva és akiket kisebb bűncselekmények miatt ítéltek el, kapcsolatba kerüljenek azokkal, akiket hosszú ideig tartanak fogva;

9. felhívja a tagállamokat, hogy minden fogvatartott számára biztosítsanak kiegyensúlyozott tevékenységi programot, és minden nap annyi órát töltsenek celláikon kívül, amennyi az emberi és társadalmi kapcsolattartás megfelelő szintjéhez, valamint a frusztráció és az erőszak csökkentéséhez szükséges; hangsúlyozza, hogy a fogvatartottak számára biztosított elhelyezésnek, különösen az alvás feltételeinek meg kell felelniük az emberi méltóság és a magánéletet tiszteletben tartásának, továbbá meg kell felelniük az egészségügyi és higiéniai követelményeknek, kellő figyelmet fordítva az éghajlati követelményekre és különösen az alapterületre, a levegő mennyiségére, a világításra, a fűtésre és a szellőztetésre, kerülve a magas zajszintet; felhívja a tagállamokat, hogy fogadják el az egyes fogvatartottak részére biztosítandó „minimális hely” közös fogalom meghatározását; emlékeztet rá, hogy a Bizottság nemrégiben felhívta a figyelmet az uniós strukturális alapok ilyen célú felhasználásának lehetőségére;

10. felkéri a tagállamokat, hogy az egyén társadalomba történő visszailleszkedését lehetővé tevő kapcsolatok kialakítása érdekében vegye fontolóra önkéntesek toborzását a büntetés végrehajtás keretén belül a hivatalos állomány támogatására; úgy véli, hogy az önkéntesekre háruló feladatokat világosan el kell különíteni a hivatásos személyzet feladataitól, és e feladatok nem haladhatják meg az önkéntesek szakértelmét;

11. javasolja a tagállamoknak, hogy bizonyos tagállamokhoz hasonlóan hozzák létre a fogvatartási létesítmények felügyeletét, ami lehetővé tenné, hogy független testületek munkájára támaszkodjanak a börtönkörülmények értékelésekor;

12. aggodalmát fejezi ki a börtönrendszerek Unió-beli növekvő privatizációja miatt, és emlékeztet rá, hogy a büntetőrendszerek privatizációja gyakran sok kérdést hagy nyitva a börtönkörülményekre és az alapvető jogok tiszteletben tartására gyakorolt hatásával kapcsolatban; sajnálatát fejezi ki, hogy rendkívül kevés összehasonlító tanulmány született a költségek és az irányítás minőségének értékelésére a köz- és magánbörtönök tekintetében; hangsúlyozza, hogy az alapvető irányítási, felügyeleti és hivatali feladatoknak továbbra is az állam kezében kell maradniuk;

13. hangsúlyozza, hogy az előzetes letartóztatást végső eszközként szabad alkalmazni, kizárólag olyan esetekben, amelyekben feltétlenül szükséges, és a lehető legrövidebb időtartamra, a büntetőeljárásról szóló nemzeti törvénykönyvnek megfelelően; sajnálatos állapítja meg, hogy a gyakorlatban számos tagállamban rendszeresen alkalmazzák az előzetes letartóztatást, ami – többek között – a rossz börtönkörülményekkel együtt a fogvatartott alapvető jogainak megsértését eredményezi; úgy véli, hogy az előzetes letartóztatás túlzott alkalmazása problémájának megoldása innovatív megoldásokat igényel, ideértve a büntetőeljárás törvények modernizálását és az igazságszolgáltatás megerősítését is;

14. emlékeztet rá, hogy az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által elfogadott európai börtön szabályok kiemelik, hogy a fogvatartottak részére biztosítani kell, hogy részt vehessenek a választásokon, a népszavazásokon és a közélet egyéb eseményeiben, amennyiben ezt a jogukat nem korlátozzák a nemzeti jogszabályok; emlékeztet rá, hogy a választási tevékenységekben való részvétel lehetővé teszi a fogvatartottak számára, hogy ismét a társadalom aktív tagjává váljanak, ami segíti visszailleszkedésüket; sürgeti a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a fogvatartottak választási jogukhoz való gyakorlati hozzáférést, például a választások napján szavazófülkék felállítását a börtönökben;

15. kitarthat, hogy a büntetés-végrehajtási rendszerek hatékony, hosszú távú irányítását kell megvalósítani, csökkentve a fogvatartottak számát a szabadságelvonással nem járó büntető intézkedések – például közérdekű munka vagy elektronikus nyomkövető – gyakoribb alkalmazásával, és minimálisra csökkentve az előzetes letartóztatás igénybevételét;

2017. október 5., csütörtök

16. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a szabadságvesztés végrehajtásába a büntető szempont mellett építsék be a fogvatartottak gyakorlati képzésének és rehabilitációjának fejlesztését is a büntetés letöltésének jobb irányítása, a társadalomba történő sikeres visszailleszkedés és a visszaeső bűnözés csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy a szabadságvesztés az alternatív intézkedésekkel összehasonlítva több visszaeséshez vezet a rövid időtartamra szóló büntetések esetében;

17. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy különös tekintettel a legrövidebb büntetésekre, alkalmazzanak enyhébb végrehajtási szabályokat, beleértve a félszabad szabadságkorlátozást, a büntetés szabadság alatt történő letöltésének lehetőségét a fogvatartott munkahelyének megtartása érdekében, közérdekű munka elrendelését vagy a házi őrizet és az elektronikus nyomkövető fokozott használatát; továbbá hangsúlyozza, hogy a büntetés megfelelőbb végrehajtásának érdekében helyénvaló a büntetés egyénre szabott jellegének megszilárdítása;

18. úgy véli, hogy hatékonysága érdekében az új, szabadságelvonással nem járó intézkedések bevezetését más olyan intézkedéseknek kell kísérniük, mint a büntetés-végrehajtási, oktatási és szociális reformok, amelyek célja a társadalomba történő visszailleszkedés és a külső társadalmi-gazdasági környezettel való kapcsolat fenntartásának elősegítése; e tekintetben úgy véli, hogy a büntetés-végrehajtási szervezetek erős kapcsolatokat kell kialakítaniuk a helyi közösségekkel, magyarázó dokumentumokat és statisztikai bizonyítékokat kell kiadniuk a közvélemény meggyőzésére arról, hogy szükség van a szabadságelvonással nem járó intézkedésekre a visszaeső bűnözés csökkentése, valamint a társadalmunkon belüli hosszú távú biztonság garantálása céljából; ezzel kapcsolatban kiemeli a skandináv országokban bevált gyakorlatokat;

19. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen összehasonlító vizsgálatot a tagállamok alternatív intézkedéseinek elemzése céljából, és támogassa a tagállami bevált gyakorlatok terjesztését;

20. felhívja valamennyi tagállamot arra, hogy vezessen be megerősített intézkedéseket a súlyos bűncselekmények miatt elítélt, börtönből szabadulók nyomon követése érdekében; javasolja, hogy a társadalomba történő visszailleszkedés és a visszaesés kockázatának értékelése céljából a szabadulást követően nyomonkövetési intézkedések kerüljenek megvalósításra egy bíró által vezetett és a pártfogó felügyeletet, valamint a visszailleszkedést felügyelő tisztviselők részvételével zajló meghallgatás összehívásával;

21. hangsúlyozza, hogy a próbaidőről és a szabadságvesztés alternatíváiról szóló kerethatározat rendelkezik a tagállamok által használt intézkedésekre – például az utazási tilalomra, a közérdekű munka elrendelésére, a kommunikáció korlátozására és a kiutasítási intézkedésekre – alkalmazandó kölcsönös elismerési mechanizmusokról, az igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozatról szóló kerethatározat pedig ugyanígy rendelkezik az előzetes letartóztatásra vonatkozóan;

22. kéri a tagállamokat, hogy kövessék a kiszolgáltatott fogvatartottak börtönkörülményeire vonatkozó egyedi ajánlásokat; sajnálattal állapítja meg, hogy időnként a mentális zavarban szenvedő személyeket egyszerűen csak azért helyezik és tartják börtönben, mert a megfelelő külső szolgáltatások nem léteznek, és emlékeztet arra, hogy az EJEB szerint a mentális zavarban szenvedőkkel való nem megfelelő bánásmód az EJEE 3. cikke, az öngyilkos hajlamú fogvatartottak esetében pedig az EJEE 2. cikke (élethez való jog) megsértésének minősülhet;

23. sajnálattal állapítja meg, hogy egyes tagállamokban nem veszik teljesen figyelembe az idős és fogyatékossgal élő fogvatartottak kiszolgáltatott helyzetét; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a cselekvőképtelenné váló idős fogvatartottakat engedjék szabadon, a fogyatékkal élő fogvatartottak részére pedig biztosítsák a szükséges infrastruktúrát;

24. kéri a tagállamokat, hogy lépjenek fel a diszkrimináció minden formájával szemben a fogvatartottak szexuális irányultsága vagy nemi identitása alapján történő bánásmódot illetően, és biztosítsák a fogvatartottak saját szexualitáshoz való jogát;

25. hangsúlyozza, hogy a női fogvatartottaknak sajátos szükségleteik vannak, és hogy hozzá kell férniük a megfelelő orvosi szolgáltatásokhoz és orvosi vizsgálatokhoz, és ugyanakkor a megfelelő higiéniai intézkedésekhez is; felkéri a tagállamokat, hogy a női fogvatartottak bánásmódját illetően kövessék az érvényben lévő ajánlásokat, kerülve minden nemi alapú megkülönböztetést;

26. elengedhetetlennek tartja, hogy különleges figyelmet fordítsanak a női fogvatartottak szükségleteire a terhesség folyamán és a szülést követően is, megfelelő helyet biztosítva a szoptatásra és a szakképzett személyzet által végzett ápolásra; helyesnek tartja az olyan alternatív modellek megfontolását, melyek figyelembe veszik a börtönben élő gyermekek jóllétét; fenntartja, hogy az anya és a gyermek automatikus elszakítása erős érzelmi zavart okoz a gyermeknél, és újabb büntetéssel érhet fel az anya és a gyermek számára egyaránt;

2017. október 5., csütörtök

27. aggodalmának ad hangot a börtönökben elkövetett öngyilkosságok nagy száma miatt; felhív minden egyes tagállamot a szabadságelvonás helyén történő öngyilkosságok megelőzését célzó nemzeti cselekvési terv kidolgozására;

28. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a családi kötelek megőrzése érdekében biztosítsák a fogvatartottak számára a családdal és barátokkal való rendszeres kapcsolattartást, lehetővé téve büntetésük lakóhelyükhöz közeli intézményekben történő letöltését, elősegítve a látogatók fogadását, valamint a bíró által engedélyezett és a börtönigazgatás által felügyelt telefonhívásokat és elektronikus kommunikációt; emlékeztet rá, hogy a család fogalmát tágan kell értelmezni, beleértve a hivatalossá nem tett kapcsolatokat is; fontosnak tartja az említett kötelek megtartásához szükséges megfelelő feltételek biztosítását;

29. elítéli a több államban alkalmazott távoli büntetés-végrehajtást, mivel ez további büntetést jelent, amely a fogvatartottak családját is érinti; olyan intézkedések végrehajtására szólít fel, amelyek lehetővé teszik valamennyi, az otthonától távol fogva tartott személy közelebbi börtönökbe való áthelyezését, hacsak az igazságügyi hatóság jogilag indokolt okból másképp nem határoz; emlékeztet rá, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága szerint az olyan börtönben történő fogva tartás, amely annyira messze van a fogvatartott családjától, hogy nagyon megnehezíti vagy akár lehetetlenné teszi a családi látogatásokat, az EJEE 8. cikkének megsértését jelenti (a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog);

30. megismétli, hogy biztosítani kell a gyermekek mindenek felett álló érdekük figyelembevételével való kezelését, beleértve azt, hogy a felnőttektől mindig el kell választani őket, a börtönök közötti átszállítás ideje alatt is, és biztosítani kell számukra a családjukkal való kapcsolattartás jogát, hacsak a bíróság másképp nem határoz; sajnálattal állapítja meg, hogy egyes tagállamokban, a létesítményekben a fiatalok elkövetőket a felnőttekkel együtt tartják fogva, kitéve őket a bántalmazás és erőszak veszélyének és megfosztva őket attól a különleges bánásmódtól, amelyet egy ilyen kiszolgáltatott csoport igényel; emlékeztet rá, hogy az eljárási biztosítékokról szóló (EU) 2016/800 irányelv rögzíti, hogy az alternatív intézkedéseket kell előnyben részesíteni; felhívja a tagállamokat, hogy a kamaszok részére hozzanak létre javítóintézeteket;

31. emlékeztet rá, hogy a fogva tartott gyerekeknek meg kell kapniuk mindazt a gondoskodást, védelmet és minden szükséges személyes – szociális, oktatási, képzési, pszichológiai, orvosi és fizikai – segítséget, amelyre életkoruk, nemük és személyiségük figyelembevételével szükségük lehet; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a legnehezebben kezelhető kiskorúak esetében a szabadságvesztés helyett inkább részesítsék előnyben a gyermekpszichiátriai ellátást biztosító zárt oktatási intézményeket; felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak különös gondot a fogva tartott gyerekekre, és részesítsék őket különleges védelemben;

32. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő oktatási létesítményeket a fogva tartott fiatalok részére; megjegyzi, hogy a fogva tartott gyerekeknek olyan programokhoz kell hozzáférniük, amelyek előkészítik őket a saját közösségükbe való visszatérésre, teljes figyelmet fordítva rájuk érzelmi és fizikai szükségleteik, családi kapcsolataik, lakhatási, iskoláztatási és foglalkoztatási lehetőségeik és társadalmi-gazdasági státuszuk tekintetében;

33. ösztönzi az Európai Bizottságot a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése érdekében olyan különleges munkacsoportok létrehozására, amelyek a tagállamok igazságügyi minisztériumai és nemzeti hatóságai, valamint az adott területen működő nem kormányzati szervezetek képviselőiből állnak;

34. megjegyzi, hogy a fogva tartott gyerekeknek rendszeres és jelentőségteljes kapcsolatot kell fenntartaniuk a szülőkkel, a családdal és a barátokkal, látogatások és levelezés révén, kivéve, ha az igazságszolgáltatás érdekei és a gyermek érdekei miatt korlátozásokra van szükség; emlékeztet rá, hogy e jog korlátozását soha nem szabad büntetésként alkalmazni;

35. felkéri a Bizottságot, hogy segítse elő a fogva tartott szülők gyermekei által elszenvedett hátrányos megkülönböztetés leküzdésére irányuló szakpolitikákat a társadalmi integráció erősítésének és a befogadó és igazságos társadalom létrehozásának érdekében;

36. elismeri a gyermekek arra vonatkozó jogát, hogy közvetlen kapcsolatot tartsanak fenn fogva tartott szülőjükkel, és ugyanakkor ismétlenül megállapítja a fogvatartottak gyermekneveléshez való jogát; e tekintetben a börtönöket megfelelő, gyerekek számára kialakított helyiséggel kell ellátni, ahol megfelelően képzett börtöntisztek, szociális asszisztensek és a nem kormányzati szervezetek önkéntesei gondoskodnak a gyerekekről, a börtönlátogatások során segítve a gyerekeket és a családokat;

2017. október 5., csütörtök

37. felhívja az Európai Bizottságot, hogy értékelje egy uniós szintű egyetértési megállapodás létrehozásának lehetőségét annak érdekében, hogy a gyermekek és a fogva tartott szülők közötti családi kapcsolat fenntartását biztosítsák, és lehetővé tegyék a szülők számára, hogy jelen lehessenek gyermekük nevelésének fontos pillanataiban, így biztosítva a kiskorúak érdekeit;
38. kiemeli, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban fogva tartottak nagyobb nehézségekkel küzdenek a családjukkal való kapcsolattartás tekintetében;
39. kéri a tagállamokat, hogy kövessék a külföldi fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó, érvényben lévő ajánlásokat, amelyek hátrányos megkülönböztetésük tilalmán alapulnak, és különösen támogassák a kulturális mediátorok tevékenységét;
40. felkéri a tagállamokat, hogy a magánelzárást csak végső eszközként alkalmazzák és csak abban az esetben, ha a fogvatartott veszélyt jelent magára vagy a többi fogvatartottra, valamint hozzák létre az összes lehetséges mechanizmust a visszaélések megelőzése érdekében; felkéri a tagállamokat, hogy kiskorúak esetében hagyjanak fel a magánelzárás alkalmazásával;
41. felhívja a tagállamokat, hogy hatékonyabb módon lépjenek fel a tiltott anyagok és kábítószeres börtönökön belüli illegális kereskedelme ellen;
42. emlékeztet az egészséghez való jog egyetemességének elvére, és felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a megfelelő egészségügyi ellátáshoz és megfelelő orvosi létesítményekhez való hozzáférést a börtönökben, és hogy a fogvatartottak – amikor csak szükséges – hozzáférjenek az egészségügyi ellátáshoz, biztosítva hogy minden börtönben legyen elégséges számú, kinevezett szakképzett orvos; aggodalmát fejezi ki azokkal a nehézségekkel kapcsolatban, amelyekkel a fogvatartottak több tagállamban akkor szembesülnek ha orvoshoz akarnak fordulni, vagy pszichológiai segítséget akarnak kérni;
43. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a súlyos vagy krónikus, orvosi kezelésre szoruló állapotban lévő fogvatartottak, beleértve a rákbetegeket is, részesüljenek a szükséges speciális kezelésben;
44. felszólítja azokat a tagállamokat, amelyekben még nem ez a gyakorlat, hogy vegyék fontolóra a súlyos betegségben szenvedő fogvatartottak ítéletének humanitárius okokból történő enyhítését, bírói engedéllyel és figyelembe véve a fogvatartott veszélyességét és a szakértői bizottság véleményét;
45. kéri a tagállamokat, hogy vegyék fel a harcot a börtönbeli radikalizálódás növekvő jelensége ellen, biztosítva ugyanakkor a vallásszabadság védelmét és kerülve a bizonyos vallás gyakorlása miatti megkülönböztetést; kiemeli, hogy a fogvatartottak bizonyos csoportjai, például a „radikalizálódott” fogvatartottak részére kialakított különleges programoknak tiszteletben kell tartaniuk a bármely más fogvatartottra alkalmazandó emberi jogokat és nemzetközi kötelezettségeket; javasolja, hogy a börtönigazgatás tájékoztassa az illetékes hatóságokat, ha egyes fogvatartottak radikalizálódnak;
46. hangsúlyozza, hogy a nem megfelelő fogvatartási körülmények, a bántalmazás és a túlszűfoaltság olyan tényezők lehetnek, amelyek növelik a radikalizálódás kockázatát;
47. úgy véli, hogy a radikalizálódás ellen úgy lehet hatékonyan fellépni, ha felismerik a jelenség korai jeleit (pl. a személyzet képzése és a börtönbeli hírszerzés javítása által), ha javítják a szélsőséges viselkedés kezelésére vonatkozó mechanizmusokat, ha fejlesztik a nevelési intézkedéseket, és ha támogatják a vallásközi párbeszédet és kommunikációt; hangsúlyozza, hogy a jobb mentorálás, a több pszichiátriai ellátás vagy az azokkal az emberekkel való eszmecsere, akik deradikalizálódtak, rendkívül fontos a radikalizálódás ellen folytatott küzdelemben; emlékeztet arra, hogy a fiatalok különösen kiszolgáltatottak a terrorista szervezetek által terjesztett propagandának; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre deradikalizációs programokat;
48. véleménye szerint a tagállami felügyeleti tevékenységeknek magukba kell foglalniuk a legveszélyesebb radikalizálódott fogva tartottak jelentését az igazságügyi hatóságoknak és/vagy a terrorizmus elleni küzdelemért felelős nemzeti hatóságoknak;
49. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a börtönökben és a fiatalkorúak intézeteiben történő radikalizálódás megelőzése és az ellene folytatott küzdelem érdekében vegyék át egymástól a bevált gyakorlatokat; emlékeztet rá, hogy az európai biztonsági stratégia keretében az Unió pénzeszközöket biztosított a büntető-végrehajtási személyzet képzésének támogatására azzal a céllal, hogy lépjenek fel a börtönökben bekövetkező radikalizálódás ellen; felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a radikalizálódással foglalkozó uniós információs hálózat (RAN hálózat) kiválósági központját, és kifejezetten folytassák a szaktudás megosztását a központon belül működő börtönügyi és pártfogói munkacsoporton keresztül;

2017. október 5., csütörtök

50. rámutat, hogy a radikalizáltnak tekintett vagy terrorista szervezetek által toborzott fogvatartottakra alkalmazandó, eltérő fogvatartási szabályok olyan intézkedések lehetnek, amelyekkel korlátozható a börtönbeli radikalizáció; figyelmeztet ugyanakkor arra, hogy ilyen intézkedéseket csak eseti jelleggel és bírói határozat alapján szabad megvalósítani, valamint az illetékes igazságügyi hatóság felülvizsgálata alá kell vonni;

51. hangsúlyozza, hogy a büntetés-végrehajtási személyzet rendkívül megerőltető munkát végez a közösség megbízásából, ezért megfelelő díjazásban kell részesülnie és megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani számára, ideértve a díjmentes pszichológiai tanácsadást és a speciális segélyvonalakat, amelyek célja, hogy támogatást nyújtsanak a munkáját esetlegesen befolyásoló problémákkal küzdő személyzetnek;

52. emlékeztet rá, hogy a büntetés-végrehajtási személyzet társadalmi megbecsülése és rendszeres képzése alapvetően fontos a jó börtönkörülmények biztosítása érdekében; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg egymással az információkat és alkalmazzák a bevált gyakorlatokat, valamint fogadjanak el magatartási és etikai kódexet a büntetés-végrehajtási személyzet számára; ennek érdekében kéri, hogy hívják össze a büntetés-végrehajtási szervek közgyűlését, amelyen a büntetés-végrehajtási személyzet képviselőinek is helyet kell biztosítani;

53. emlékeztet a büntetés-végrehajtási személyzettel folytatott szociális párbeszéd, valamint a tájékoztatás és a konzultáció révén történő bevonása alapvető szerepére, különösen amikor a börtönökön belüli rendszerek és körülmények javítása érdekében új fogvatartási koncepciókat dolgoznak ki, ideértve azokat is, amelyek célja a radikalizálódással összefüggő fenyegetések elhárítása;

54. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak rendszeres párbeszédet a fogvatartottak és a büntetés-végrehajtási személyzet között, mivel a személyzet és a fogvatartottak közötti jó munkakapcsolat a dinamikus biztonság fontos elemét jelenti az esetleges incidensek megszüntetésében vagy a rend párbeszéd révén történő helyreállításában;

55. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a börtönigazgatókat arra, hogy minden létesítményben alakítsanak ki börtöntanácsokat;

56. felhívja a Bizottságot, hogy indítson európai fórumot a börtönkörülményekről a bevált gyakorlatok szakértők és szakemberek közötti cseréjének ösztönzése érdekében az összes tagállamban;

57. kéri a Bizottságot és az uniós intézményeket, hogy tegyék meg a hatáskörükbe tartozó szükséges intézkedéseket a fogvatartottak, nevezetesen a kiszolgáltatott személyek, gyerkek, mentális zavarban szenvedők, fogyatékossgal élők és a nők alapvető jogainak tiszteletben tartása és védelme érdekében, többek között az összes tagállamban fogadjanak el közös európai normákat és szabályokat a fogva tartásra vonatkozóan;

58. felhívja a Bizottságot, hogy a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva minden tagállamban kísérelje figyelemmel és gyűjtsön információkat és statisztikákat a fogvatartási feltételekről és azon esetekről, amikor a fogvatartottak alapvető jogainak megsértésére került sor; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak jogot az európai parlamenti képviselőknek arra, hogy akadályoztatás nélkül bejuthassanak a börtönökbe és büntetés-végrehajtási központokba;

59. kéri a tagállamokat, hogy az Európa Tanács 2004. április 27-i R (2004) 1656. sz. ajánlásának megfelelően fogadják el a börtönökre vonatkozó európai chartát;

60. kéri a tagállamokat, hogy olyan szakpolitikákat részesítsenek előnyben, amelyek a fogvatartottak polgári életbe való visszailleszkedését segítik elő, különösen azokat a szakpolitikákat, amelyek célja a volt fogvatartottak társadalomba történő visszailleszkedését akadályozó strukturális korlátok megszüntetése, és alkalmazzanak a figyelemmel kísérésre és a büntetések enyhítésére irányuló szakpolitikákat; emlékeztet arra, hogy a visszaesés kevésbé gyakori abban az esetben, ha a fogvatartott fokozatosan lép át a börtönéletből a börtönfalakon kívüli életbe;

61. úgy véli, hogy a büntető igazságszolgáltatási rendszerek visszatekintő és védelmező szemlélete automatikusan az egyén emberi méltóságának nagyobb tiszteletben tartását vonja maga után, mivel a társadalom védelmét és az egyén rehabilitációját tűzi ki célul, megkönnyítve a büntetés átnevelő célkitűzéseinek elérését, a fogvatartottak társadalomba való visszaillesztését és a visszaeső bűnözés csökkentését; sajnálattal állapítja meg, hogy a közvetítés és a fegyelmi eljárások használata tekintetében a helyreállító gyakorlatok fejlesztése szinte teljesen hiányzik a legtöbb tagállamban; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy olyan helyreállító és mediációs igazságszolgáltatást célzó szakpolitikát és törvényi szabályozást részesítsenek előnyben, amely inkább szociális, gazdasági és kulturális, mintsem pusztán büntető eszközöket használ;

2017. október 5., csütörtök

62. hangsúlyozza a fogvatartottak oktatáshoz és szakképesítéshez való hozzáférése biztosításának fontosságát; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően kínáljanak értelmes tevékenységeket, például tanulmányi képzést vagy munkalehetőségeket minden fogvatartottnak, azzal a céllal, hogy visszavezessék őket a társadalomba, és eszközöket biztosítsanak a bűnözésmentes élethez a büntetés letöltése után; annak biztosítására ösztönzi a tagállamokat, hogy a fogvatartottak dolgozzanak, szerezzenek képesítést vagy vegyenek részt képzésben a fogva tartás ideje alatt, hogy jobban kihasználják az idejüket és felkészüljenek a társadalomba történő visszailleszkedésre; elengedhetetlennek tartja a fiatalkorúak számára történő iskoláztatás és a szakmai képzés biztosítását;

63. ösztönzi a tagállamokat, hogy a terület igényeihez képest történő álláslehetőségek beazonosítása érdekében dolgozzanak ki eszközöket a fogvatartottak munkába való visszatérésének támogatására, a lehető legszemélyesebbre szabott módon szervezzék meg és felügyeljék a képzést és a munkát, valamint folytassanak állandó párbeszédet a munkáltatók képviselőivel; arra buzdítja a tagállamokat, hogy alakítsanak ki képzési rendszert, amelynek célja a munkáltatók és a magánvállalatok ösztönzése arra, hogy biztosítsanak szakmai képzést a fogvatartottak részére azzal a céllal, hogy a fogvatartási idő lejártá után alkalmazzák őket; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre – pénzügyi és adóügyi – ösztönzőket azon munkáltatóknak, akik készek fogvatartottakat alkalmazni, valamint a volt fogvatartottaknak saját vállalkozás indításához; arra is ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsanak ki a szabadlábra helyezett fogvatartottak számára kapcsolattartási pontokat, amelyek tájékoztatást és támogatás nyújtanak az álláskereséshez, valamint kötelező és szigorúan felügyelt távoktatást;

64. emlékeztet rá, hogy az Európai Szociális Alap olyan uniós pénzügyi eszköz, amelynek célja, hogy európaiak milliói számára javítsa az álláslehetőségeket, különösen azok esetében, akik nehezen találnak munkát, ideértve a fogvatartottakat és a volt elkövetőket is; üdvözlí azon projektek létrehozását, amelyek segítik a fogvatartottak társadalomba és munkaerőpiacra történő visszailleszkedését, miután letöltötték büntetésüket;

65. hangsúlyozza, hogy a fogvatartott által végzett munkát nem szabad büntetési formának tekinteni, és küzdeni kell a lehetséges visszaélésekkel szemben; hangsúlyozza, hogy a fogvatartottak részére kínált munkalehetőségeknek meg kell felelniük a jelenlegi munkavégzési szabványoknak és technikáknak, és úgy kell azokat megszervezni, hogy a modern irányítási rendszereken és gyártási eljárásokon belül működjének; felkéri a tagállamokat, hogy a börtönben végzett munkát a jelenleginél jobban fizessék meg; felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a tagállamokban a fogvatartottak béreinek összehasonlító vizsgálatát a tisztességes és fenntartható díjazási szintek azonosítása céljából, amelyek minden fogvatartott számára lehetővé teszik a munkavégzést;

66. ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg egymással az oktatási, a rehabilitációs és a reintegrációs programokkal kapcsolatos bevált gyakorlatokat, különösen a börtönből való távozás utáni visszailleszkedés javítása, valamint a visszaesés és a további radikalizálódás megelőzésének elősegítése érdekében;

67. felhívja az uniós intézményeket, hogy – amennyire csak lehetséges – technikai és gazdasági szempontból támogassák a börtönrendszerek és börtönkörülmények fejlesztését, különösen a súlyos pénzügyi gondokkal küzdő tagállamokban;

68. felhívja a Bizottságot, hogy ezen állásfoglalás elfogadásától kezdve öt évente tegyen közzé részletes jelentést az európai börtönök helyzetéről, beleértve a fogvatartottak részére nyújtott oktatás és képzés színvonalának mélyreható elemzését, valamint az alternatív fogvatartási intézkedések alkalmazásával elért eredmények értékelését (ideértve az ismételt elkövetések arányát is);

69. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, az Európa Tanács emberi jogi biztosának és az Európa Tanács kínzás megelőzésével foglalkozó bizottságának.